

Er Grønland grønlændernes ansvar?

Af Aviaja Lyberth Hauptmann,

30. september 2014 kl. 08:00

Fra ing.dk

Grønlandsbloggen

Bo Lidegaard, chefredaktør på Politiken, har skrevet en **leder** under titlen 'Grønlændernes land' er ude på rigtig tynd is.

Det er forfriskende at høre en dansker udtale sig ærligt og sobert om Grønland.

Inden jeg kommer ind på relevansen af artiklen, vil jeg gerne give et enkelt eksempel på, hvordan danskere til tider misforstår, hvad Grønland har brug for.

I den bedste mening, naturligvis.

Bo Lidegaard holdte i marts i år et oplæg på Nordatlantens Brygge, hvor han levende fortalte om det dansk-grønlandske forhold gennem tiden og særligt i tiden omkring den kolde krig. Efter oplægget blev der stillet et spørgsmål til Thule basen, og hvorfor man ikke laver en aftale om at kompensere grønlænderne for, at amerikanerne fik lov at lægge en base ved Thule. Lidegaards svar på spørgsmålet var ganske simpelt, at det også var i grønlændernes interesse, som en del af verdenssamfundet, at sikre verdensfreden, og at grønlænderne havde en aktiv rolle i beslutningerne.

Grønlænderne var ikke naive, forstaklede tilskuere til et amerikansk overgreb.

Det mest interessante ved spørgsmålsudvekslingen var, at den (danske) person, jeg sad ved siden af, tydeligvis blev meget vred på Bo Lidegaard og mumlede, at det var vist en rigtig dansker-agtig måde at se tingene på. Tværtimod. Desværre er det tit et dansk synspunkt, at det er synd for grønlænderne. Samtidig hører til det synspunkt, at man fra dansk side skal gøre bod. Undskyldte og give tilbage. I så høj grad at man vil støtte et eventuelt grønlandsk ønske om selvstændighed, uden at man nødvendigvis tager stilling til, om det er i Grønlands bedste interesse.

Hvordan kan Grønland nogensinde blive grønlændernes ansvar, hvis man ikke er i stand til at se på grønlænderne som et ansvarligt folk?

Tilbage til artiklen. Her gør Bo Lidegaard det klart, at Grønland er på vej ud på tynd is. Dødens Gab, hvor fremtiden bringer større udgifter og ikke tilsvarende større indtægter, nærmer sig med accelererende hastighed. Skylden er grønlændernes. Lidegaard påpeger at det hverken er skæbnen eller Danmarks skyld, men grønlændernes egne politiske valg, der undergraver tilliden til erhvervslivet og skræmmer investeringerne og samarbejdsmulighederne væk.

Lederen kommer i kølvandet på de politiske **skandaler** i Grønland, som er et af mange eksempler på uansvarlighed i den grønlandske politiske top. Det er ubeskrivelig pinligt, at Aleqa Hammond har valgt at bruge 100.000 kroner fra den grønlandske landskasse på privat forbrug. Det værste er næsten, at det har været mere reglen end undtagelsen, at landets ledere og højtstående politikere har været involverede i den slags sager.

Selv samme søndag bragte Berlingske Business et **synspunkt** fra Grønlands Minister for Finanser og Indenrigsanliggender, Vittus Qujaukitsoq. Titlen Grønland skal selv tage ansvar for sin udvikling lover godt, men underrubrikken lyder "Vi har været forsigtige og har i dag en økonomi, som flere europæiske lande vil misunde, skriver Grønlands finansminister som svar på nyheder om lav vækst".

Denne udtalelse kommer en lille uge efter samme avis bragte en **detaljeret oversigt** over Grønlands økonomiske problemer, som inkluderer tilbagegang i samtlige af Grønlands primære erhverv, øget ledighed, tiltagende fraflytning, nedtrapning af efterforskninger i mulige investeringer indenfor råstoffer, for store offentlige udgifter, mangel på uddannet arbejdskraft og sidst men ikke mindst fuldstændigt urealistiske forhåbninger til indtægter, som kommer til at lade vente mange år på sig. Det her er kun den erhvervsmæssige side af sagen. Den sociale side, hvor Grønland virkelig også har problemer, er slet ikke nævnt.

Det illustrerer sort på hvidt, hvordan man i den grønlandske politiske top, har meget svært ved at tage ansvar på sig.

Hvis Danmark gerne vil hjælpe Grønland med at blive i stand til at tage det ansvar en dag, må man slippe berøringsangsten og begynde at behandle grønlænderne med en forventning om, at de skal leve op til samme krav som andre selvstændige samfund og være i stand til at føre langsigtet og realistisk politik. Ellers er det vist ikke i Grønlands bedste interesse at tage ansvar for sig selv.

I sidste ende er det heller ikke danskernes ansvar at gøre grønlænderne til et ansvarligt folk. Det er grønlændernes eget ansvar. Et stort skridt i den rigtige retning ville være at begynde at erkende egne fejl og mangler og acceptere, at vi i Grønland har været med ved beslutningsbordet i mange, mange år. Den store hage ved dette er dog, at man uundgåeligt vil begynde at se den sandhed, der ligger lige for, at Grønland ikke er klar til at tage ansvaret for Grønland.